

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/119/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618203242
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5618203242.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Turzu, členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Ladislava Mejstříka, v spore žalobcu I. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, okres B. C., zastúpeného advokátom JUDr. Miloslavom Hrickom, so sídlom Ul. 1. mája, Liptovský Mikuláš, IČO: 42 219 361, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné nám. 13, Bratislava, o zaplatenie 16 365,56 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 21C/43/2018-248, zo dňa 29.07.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 753,30 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 753,30 eur od 17.08.2018, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku III., ktorým žalovaný priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 78,58 %, **p o t v r d z u j e .**

Vo výroku II., ktorým vo zvyšnom rozsahu žalobu zamietol, odvolaním nenapadnutom, **p o n e c h á v a** rozhodnutie súdu prvej inštancie nedotknuté.

Žalobcovi **p r i z n á v a** proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie podľa ust. § 3 ods. 1, 2, § 8 ods. 5 písm. c), ods. 6 písm. a), § 17 ods. 1, 2, 3, 4, § 25 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a § 444 OZ uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 753,30 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 753,30 € od 17.08.2018 do zaplatenia, všetko v lehote troch od právoplatnosti rozsudku (I.), vo zvyšnom rozsahu žalobu zamietol (II.) a žalovanému priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 78,58 % (III.). Vychádzal z toho, že žalobca sa domáhal od žalovanej zaplatenia 16 365,56 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 17.08.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania titulom náhrady škody a nemajetkovej ujmy, spôsobenej mu rozhodnutím o väzbe, a to uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 24.01.2015, sp. zn. 8Tp/2/2015, s následným výkonom väzby v trvaní od 22.01.2015 do 13.03.2015, pretože v dôsledku predmetného rozhodnutia o väzbe a výkonu väzby v trestnom konaní, ktoré skončilo uznesením Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš z 11.11.2015, sp. zn. 2Pv 49/15/5505, ktorým bola vec postúpená Okresnému úradu Liptovský Mikuláš na prejednávanie priestupku, mu mala byť spôsobená majetková škoda v podobe ušlej mzdy vo výške 1 365,56 € a tiež nemajetková ujma vo výške 15 000,- €, za ktoré podľa § 8 ods. 5 písm. c) z. č. 514/2003 Z. z. nesie zodpovednosť Slovenská republika, v konaní zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. V súvislosti s námietkou žalovanej, poukazujúcej na ust. § 8 ods. 6 písm. a) z. č. 514/2003 Z. z., že žalobca si väzbu zaviniel sám, uviedol, že pre posúdenie, či sa tak stalo, sú významné tie skutočnosti, ktoré by boli dôvodom vzatia obvineného do väzby podľa § 71 ods.

1 písm. a) až c) TP (obava, že obvinený ujde, bude mariť vyšetovanie alebo pokračovať v trestnej činnosti), ktoré sú však odlišné od skutočností, ktoré boli dôvodom na začatie trestného stíhania. Pre posúdenie zavinenia na vzatí do väzby je rozhodujúci zistený skutkový stav a konanie obvineného v čase pred rozhodnutím o väzbe, neskôr zistené skutočnosti a vykonané dôkazy, ktoré vedú k prepusteniu z väzby, prípadne k oslobodeniu spod obžaloby, nemôžu mať vplyv na hodnotenie stavu veci v čase rozhodovania o väzbe. Ak by mali byť relevantné skutočnosti, ktoré sú dôvodom na začatie trestného stíhania, potom by citované ustanovenie stratilo zmysel, pretože obvinený by vždy musel zaviniť väzbu. Žalobca bol v prejednávanej veci vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda z dôvodu obavy, že bude pokračovať v trestnej činnosti, pre ktorú bol trestne stíhaný. Obavu z pokračovania v trestnej činnosti (dôvod preventívnej väzby) sudkyňa pre prípravné konanie (rovnako aj krajský súd v konaní o sťažnosti) vyvodila len z výpovede poškodenej - bývalej manželky žalobcu a lekárskej správy o jej zraneniach, ktorá neobsahovala žiadne vyjadrenia k možnému mechanizmu týchto zranení. Žalobca sa v tomto konaní (pred jeho vzatím do väzby) nepriznal ku konaniu, ktoré by malo charakter trestnej činnosti, priznal len existenciu dlhodobých a opakovaných manželských konfliktov s občasnými vzájomnými fyzickými útokmi, ktoré však podľa neho vždy začala poškodená. Z uvedeného vyplýva, že táto výpoveď žalobcu nemohla nijako prispieť ku konečnému záveru v existencii obavy z pokračovania v trestnej činnosti. Dôvodnú obavu z pokračovania v trestnej činnosti teda vyvodil súd výlučne z výpovede poškodenej a lekárskej správy o jej zraneniach, z čoho vyplýva, že obvinený svojím správaním nezavinil vznik tejto obavy u konajúceho súdu, keď v danom čase mal obvinený Register trestov bez záznamu. Pokiaľ ide o poukaz žalovaného na priestupkové konanie, kde bol žalobca právoplatne uznaný vinným z priestupku a trestné konanie, v rámci ktorého došlo aj pre priznanie žalobcu k právoplatnému uzatvoreniu zmluvy a zastaveniu konania, konštatoval, že ak aj bolo po právoplatnom skončení konania o vzatí do väzby zistené, že žalobca sa v období pred rozhodovaním na jeho vzatí do väzby správal takým spôsobom, ktorý by mohol byť vyhodnotený ako dôvod na vzatie do väzby, keby o ňom vtedy konajúci súd vedel, avšak k tomuto zisteniu došlo až po vzatí obvineného do väzby (súd, ktorý ho zobral do väzby o tom nevedel), tak je zrejme, že toto správanie žalobcu nemohlo byť dôvodom jeho vzatia do väzby, a preto mu nemožno z týchto dôvodov pričítať zavinenie na jeho vzatie do väzby. Navyše správanie žalobcu, ktoré napíňa znaky priestupku, by nemohlo odôvodniť obavu z pokračovania trestnej činnosti, ani keby bolo konajúcim súdom zistené ešte pred vzatím žalobcu do väzby, pretože obavu z pokračovania trestnej činnosti môže založiť len trestná činnosť, nie konanie obvineného majúce charakter netrestnej činnosti (priestupku). Nárok na náhradu škody - ušlý zárobok ako formu ušlého zisku (§ 17 ods. 1, § 25 ods. 2 cit. zákona) vyhodnotil ako čiastočne dôvodný a to len pre obdobie od 22.01.2015, kedy došlo k vzatiu do väzby, do 28.02.2015, kedy mal skončiť podľa pôvodnej pracovnej zmluvy dojednaný pracovný pomer žalobcu na dobu určitú z dôvodu, že zamestnávateľ v tomto období evidoval u žalobcu neprítomnosť v práci z dôvodu väzby a nevyplácal mu žiadnu mzdu, ani náhradu mzdy. Preto z dôvodu, že žalobca mal právo na náhradu škody spôsobeným rozhodnutím o väzbe, pretože vec bola postúpená inému orgánu, priznal mu nárok na náhradu ušlého zárobku (§ 8 ods. 5 písm. c), § 17 ods. 1, § 25 ods. 2 cit. zákona) za toto obdobie vo výške vypočítanej z údajov o príjmoch žalobcu u zamestnávateľa v poslednom predchádzajúcom štvrtroku v roku 2014, t. j. celkom vo výške 753,30 €, za 7 pracovných dní po 7,5 hod. v januári 2015 + 20 pracovných dní po 7,5 hod. vo februári 2015, pri priemernej hodinovej čistej mzde 3,72 €. Pokiaľ ide o obdobie od 01.03.2015 do 01.04.2015, kedy začal žalobca od tohto dňa u zamestnávateľa vykonávať prácu na základe novej pracovnej zmluvy, nebolo možné vyhovieť uplatnenému nároku na náhradu ušlého zisku, pretože z písomného vyjadrenia zamestnávateľa vyplynulo, že sa nemôže vyjadriť, či by uzatvoril so žalobcom novú pracovnú zmluvu s účinnosťou od 01.03.2015, ak by nebol vo väzbe, keďže by sa jednalo len o špekuláciu a z ktorého dôvodu nemal zistenú príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím o väzbe a škodou, ktorá je jednou z podmienok priznania nároku na náhradu škody a nebola jednoznačne preukázaná, pretože nestačí len pravdepodobnosť, v ktorom smere žalobca dôkazné bremeno neunesol, na čom nič nemení skutočnosť, že zamestnávateľ s účinnosťou 2 týždne po prepustení žalobcu z väzby s ním uzatvoril novú pracovnú zmluvu od 01.04.2015. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na peňažnú satisfakciu za utrpenú nemajetkovú ujmu, podľa § 17 ods. 2 v spojení s § 8 ods. 5 písm. c) cit. zákona, tento nárok mal za dôvodný len čiastočne, a to len v súvislosti s nemajetkovou ujmu, ktorú žalobca utrpel v súvislosti so znížením jeho dôstojnosti a vážnosti u zamestnávateľa, resp. v pracovnom prostredí, pričom mal za to, že stačí, ak žalobca preukáže, že mu takáto škoda, resp. nemajetková ujma vznikla, v dôsledku čoho súd nemôže rozhodnúť, že mu nebude vôbec nahradená, alebo že medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou či nemajetkovou ujmu nie je daná príčinná súvislosť a v takejto situácii musí určiť výšku náhrady za vzniknutú škodu, resp. nemajetkovú ujmu podľa spravodlivého uváženia jednotlivých okolností prípadu. Žalobca uplatňoval nárok na peňažnú satisfakciu (len) za nemajetkovú ujmu, ktorú mal utrpieť a) v

dôsledku zníženia jeho dôstojnosti a vážnosti v pracovnom prostredí, v očiach spolupracovníkov a u zamestnávateľa, ktorý evidoval ako dôvod jeho neprítomnosti v práci väzbu, b) z dôvodu zhoršenia jeho vzťahov s deťmi, ku ktorému došlo v dôsledku takmer 2-mesačného pobytu vo väzbe, pre ktorý sa nemohol o svoje deti starať, hoci dovtedy tak činil, za c) z dôvodu zníženia dôstojnosti a cti v očiach tretích osôb, pred ktorými ho jeho bývalá manželka opisovala ako kriminálnika a násilníka, ktorý je vo väzbe a za d) v rámci výkonu väzby, v dôsledku utrpených silných bolestí hlavy, ktoré nastali z dôvodu, že vo výkone väzby nedostal potrebné lieky na zníženie vnútroočného tlaku, ktoré pravidelne užíval. Vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku na peňažnú satisfakciu za nemajetkovú ujmu rešpektoval jeho ústavné právo na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci a v snahe neučiniť toto právo iluzórnym, keď žalobca aspoň tvrdil a preukázal základ takejto nemajetkovej ujmy, ho nezamietol, v situácii, keď žalobca netvrdil a nepreukázal výšku nemajetkovej ujmy, pre neunesenie bremena tvrdenia, resp. dôkazného bremena, ale určil výšku náhrady za nemajetkovú ujmu podľa spravodlivého uváženia jednotlivých okolností prípadu, a to za uplatnený nárok podľa písm. a), vychádzajúc z písomného potvrdenia zamestnávateľa žalobcu o tom, že evidoval ako dôvod jeho neprítomnosti v práci väzbu, na základe čoho mal preukázaný aspoň základ tejto nemajetkovej ujmy, spočívajúcej v znížení jeho vážnosti a dôstojnosti u zamestnávateľa a v snahe nevaliť na žalobcu nesplniteľné dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia a preukázania výšky tejto nemajetkovej ujmy. Jej výšku určil podľa spravodlivého uváženia jednotlivých okolností prípadu, pričom podľa § 17 ods. 3 cit. zákona prihliadol na okolnosť závažnosti tejto ujmy a okolnosti, za ktorých k nej tiež došlo, ďalej na okolnosť, týkajúcu sa osoby poškodeného a jeho doterajšieho života (uznanie žalobcu za vinného z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu v súvislosti s fyzickým a verbálnym napádaním jeho manželky v období od augusta 2014 do 24.01.2015 a na trestné konanie vedené pod sp. zn. 3T/115/2015, ktoré skončilo schválením zmieru a zastavením trestného stíhania, kde sa žalobca výslovne priznal k spáchaniu skutku, ktorým naplnil trestný čin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 TZ voči svojej bývalej manželke v období od augusta 2014 do 22.01.2015), ako aj na okolnosť závažnosti následkov, ktoré vznikli žalobcovi v pracovnom prostredí (obnovenie pracovného pomeru od 01.04.2015), dospejúc k presvedčeniu, že v tomto prípade iba samotné konštatovanie porušenia práva by nebolo dostatočným zadosťučinením, ale že je na mieste priznanie peňažnej satisfakcie za túto nemajetkovú ujmu, rešpektujúc limity ust. § 17 ods. 4 cit. zákona, priznal žalobcovi podľa § 17 ods. 2 cit. zákona peňažnú satisfakciu za túto nemajetkovú ujmu vo výške 1 000,- €.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodov pod písm. b) až d) tieto nemal preukázané. K uplatnenému nároku na úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 16 365,56 € od 17.08.2018 do zaplatenia uviedol, že pokiaľ ide o uplatnenú úrokovú sadzbu, táto je v súlade s ust. § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ, preto mu priznal úroky v uplatnenej výške. Takisto považoval za v súlade s ust. § 563 OZ a ust. § 16 ods. 4 z. č. 514/2003 Z. z. uplatnenie úrokov z omeškania od 17.08.2018 do zaplatenia, pretože z vyjadrenia Ministerstva spravodlivosti SR k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku z 15.08.2018 vyplynulo, že najneskôr 15.08.2018 bola žiadosť žalobcu vyhodnotená ako neodôvodnená, a teda nasledujúceho dňa bola podľa § 563 OZ žalovaná povinná v súdom priznanom rozsahu uplatnenú sumu žalobcovi zaplatiť a teda až od ďalšieho dňa (17.08.2018) bola žalovaná s touto sumou v omeškani, a preto má od tohto dátumu podľa § 517 ods. 2 OZ nárok na náhradu úrokov z omeškania. Nepriznal mu však nárok na úroky z omeškania z uplatnenej sumy 16 365,56 € a to jednak preto, že v danej sume sa zmiešavala suma požadovanej náhrady škody a suma požadovanej finančnej satisfakcie za utrpenú nemajetkovú ujmu, pričom nárok na úroky z omeškania z priznanej peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a až uplynutím takto určenej lehoty plnenia sa dostáva dlžník do omeškania, ako aj vzhľadom na výšku priznanej náhrady škody, porovnaním žalobného návrhu, kde si žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie 16 365,56 € s príslušenstvom a súdom priznanej sumy vo výške 1 753,30 € s príslušenstvom dospel k záveru, že úspešnejšou stranou v spore bola žalovaná, ktorej úspech predstavoval 89,29 % (1 753,30 : 16 365,56), a tým úspech žalobcu 10,71 %, preto po pomernom rozdelení náhrady trov konania medzi strany sporu podľa § 255 ods. 2 priznal žalovanej ako úspešnejšej strane sporu voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 78,58 %.

2. Proti výroku I. a III. uvedeného rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP žalovaná a žiadala ho zmeniť tak, že žaloba žalobcu bude v celom rozsahu zamietnutá, resp. v napadnutej časti zrušiť a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Mala za to, že na jej strane neexistuje zodpovednosť za škodu, nakoľko na strane žalobcu bolo preukázané zavinenie väzby a to vzhľadom na skutočnosti, ktoré boli dôvodmi

jeho vzatia do väzby, ako aj vzhľadom na zistený skutkový stav a jeho konanie v čase pred rozhodnutím o väzbe. Podľa uznesenia o vzatí do väzby mal žalobca so svojou manželkou, t. j. poškodenou v trestnom konaní, dlhodobé vážne manželské nezhody a konflikty, ktorých intenzita mala stúpajúcu tendenciu a ktoré mali vyvrcholiť zranením poškodenej pri vzájomnom konflikte 18.12.2014, po ktorom podala na žalobcu trestné oznámenie, čo vyplývalo nielen z výpovede poškodenej, ale aj z potvrdenia o jej lekárskom ošetrení. Teda správanie žalobcu v čase bezprostredne predchádzajúcom vzatí do väzby odôvodňovalo reálnu obavu z pokračovania trestnej činnosti, a to predovšetkým vzhľadom na okolnosti vzťahu žalobcu a jeho bývalej manželky, ktorý bol poznačený konfliktami, ktoré opakovane vyústili aj do vzájomných fyzických útokov. Výpoveď poškodenej, potvrdenie o lekárskom ošetrení, ktoré bezpochyby svedčilo o agresívnom správaní žalobcu a žalobcom priznané konflikty a vzájomné fyzické útoky preto boli dostatočné na vzbudenie dôvodnej obavy, že by žalobca mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti a preukázali v rozhodnom čase zavinenie žalobcu na jeho vzatie do preventívnej väzby a potrebu ochrany poškodenej pred jeho protiprávnym konaním. V priebehu konania poukázal aj na skutočnosť, že v súvislosti s neprimeraným konaním žalobcu voči jeho manželke, v období predchádzajúcom rozhodovaniu o väzbe, bolo mu dňa 02.09.2015 vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania, pričom predmetné trestné stíhanie skončilo uzavretím zmiernu podľa § 220 a nasl. TP medzi žalobcom ako obvineným a jeho manželkou ako poškodenou, schváleným Okresným súdom Liptovský Mikuláš v konaní sp. zn. 3T/115/2015, v ktorom žalobca vyhlásil, že spáchal skutky, pre ktoré sa voči nemu toto trestné stíhanie viedlo a ktoré naplňajú skutkovú podstatu prečinu nebezpečného vyhrážania, ktoré uvádzala žalovaná už v zápisnici o trestnom oznámení, ako aj v zápisnici o výsluchu svedka poškodeného, ktoré predchádzali rozhodovaniu o väzbe, z čoho vyplýva nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie o tom, že k tomuto zisteniu došlo až po vzatí obvineného do väzby, t. j. k takémuto protiprávnemu konaniu malo dochádzať práve v čase, keď bol žalobca vzatý do väzby v rámci skoršieho trestného stíhania a to, že jeho správanie bolo posúdené ako prečin nebezpečného vyhrážania až v neskoršom trestnom konaní, nijako nezľahčuje, resp. nezbavuje žalobcu viny za jeho správanie iba preto, že toto jeho správanie bolo vyhodnotené neskôr iba ako priestupok. Neskoršie trestné stíhanie iba potvrdilo protiprávnosť konania žalobcu voči poškodenej. Preto záver súdu prvej inštancie o neexistencii takého závažného zavineného správania sa žalobcu, ktoré by odôvodňovalo vzatie do väzby, je nesprávny. Pre preskúmanie rozhodujúcich skutočností nie je podstatné, či sa žalobca dopustil alebo nedopustil skutku, pre ktorý bol stíhaný, pretože súd pri rozhodovaní o vzatí do väzby nerozhodoval o jeho vine, resp. nevine, ale posudzoval, či v rozhodnej dobe existovala dôvodná obava, že by žalobca mohol pokračovať v trestnej činnosti, keď väzba v danom prípade nemá sankčný charakter, ale charakter preventívny, ktorý je v prípade možných fyzických útokov voči najbližším príbuzným nevyhnutný, čo v plnej miere korešponduje aj so závermi Okresného súdu Liptovský Mikuláš v uznesení 8Tp/2/2015 z 12.03.2015, ktorým bol žalobca prepustený na slobodu. Po postúpení veci trestného stíhania proti žalobcovi bola vec postúpená Okresnému úradu Liptovský Mikuláš s odôvodnením, že nejde o trestný čin, ale iba o skutok, ktorý by mohol byť priestupok, pričom okresný úrad vydal rozkaz o uložení sankcie za priestupok, ktorým uznal žalobcu vinného zo spáchania trestu proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa mal dopustiť voči svojej manželke. Žalobca bol teda v súvislosti so skutkom spáchaným voči jeho manželke, pre ktorý sa voči nemu pôvodne viedlo trestné konanie, uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, z čoho jednoznačne vyplynulo, že sa dopustil protiprávneho konania a toto nieslo známky hrubosti a fyzickej agresie voči poškodenej. Nestotožnil sa preto s tvrdením súdu prvej inštancie, že správanie žalobcu, v konečnom dôsledku naplňajúce znaky priestupku, nemôže navodiť obavu z pokračovania v trestnej činnosti, keďže v čase rozhodovania o väzbe existovala dôvodná obava z ďalšieho protiprávneho konania žalobcu, pričom jeho znaky v priebehu trestného konania možno vyhodnotiť z hľadiska intenzity buď ako priestupok alebo ako trestný čin, keď skutočnosť, že až v ďalšom konaní po vykonanom dokazovaní, bolo správanie žalobcu vyhodnotené z hľadiska intenzity v konaní len ako priestupok, nič nemení na tom, že sa žalobca v rozhodnom čase protiprávneho konania voči poškodenej dopustil. Pri posudzovaní existencie zavinenia sa nejedná o to, či konanie vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, alebo či takéto konanie naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, ale o to, či správanie žalobcu vyvolalo aj obavu z pokračovania v trestnej činnosti. V danej veci bolo na mieste uskutočniť aj úvahu, či priznanie nároku na náhradu škody/nemajetkovej ujmy žalobcovi neodporuje dobrým mravom v zmysle zásady, že z nepráva nemôže vzniknúť právo a nikto nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho konania, inak povedané, štát nemôže zodpovedať za škodu, ktorá žalobcovi vznikla ako dôsledok jeho zavineného protiprávneho konania. Vyššie opísané konkrétne konanie žalobcu viedlo k naplneniu väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) TP, pričom konanie žalobcu zakladalo zavinenie podľa § 8 ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. Preto ak súd prvej inštancie napriek uvedeným skutkovým okolnostiam (výpoveď žalobcu, výpoveď

poškodenej, lekárska správa, uznanie žalobcu za vinného v priestupkovom, ako aj v trestom konaní) dospel k záveru o ich irelevantnosti z hľadiska posúdenia ne/existencie zavinenia žalobcu na vzatí do väzby došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Ďalej mala za to, že súd prvej inštancie pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1 000,- € ako peňažnej satisfakcie svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, keď z výsledkov dokazovania, ktoré spočívalo v subjektívnej výpovedi žalobcu, nevyplývala objektívna vedomosť o vzniku konkrétnej ujmy, jej závažnosti a takých následkov, ktoré by boli hodné odškodnenia v peniazoch, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia a odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, ako aj podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Žalobca nijakým spôsobom nepreukázal negatívne následky v pracovnej oblasti, nakoľko krátko po prepustení z väzby došlo k obnove pracovného pomeru aj príjmu, teda samotný výkon väzby nemal zásadný vplyv na pracovný život žalobcu o to viac, že tvrdenia žalobcu o všeobecnej vedomosti spolupracovníkov o väzbe žalobcu, teda jediné možné relevantné tvrdenia žalobcu ohľadom zníženia jeho dôstojnosti a vážnosti v pracovnom prostredí, v očiach spolupracovníkov a zamestnávateľa nevyplývali ani z vykonaného dokazovania, keďže jediným dôvodom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy podľa názoru súdu bola z dôvodu väzby zamestnávateľom evidovaná žalobcova neprítomnosť v práci, ktorá bola plne zohľadnená v priznanom nároku na náhradu majetkovej ujmy v podobe ušlého príjmu. Za daných skutkových okolností, nepreukázania konkrétnych závažných negatívnych zásahov súd v nijakom prípade nemohol dospieť k záveru o nevyhnutnosti a primeranosti priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1 000,- € a vec nesprávne posúdil, keď napriek uvedenému dospel k záveru, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je v prípade žalobcu dostatočným zadosťučinením. Žalobca v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré je konaním sporovým, neuniesol jednak bremeno tvrdenia, ani dôkazné bremeno, že na uspokojenie nie je postačujúcim zadosťučinením len konštatovanie porušenia práva (§ 17 ods. 2, 3, 4 zák. č. 514/2003 Z. z.). Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch pritom predpokladá značnú mieru zásahu do osobnosti fyzickej osoby, pričom pri určení miery, ako bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby žalobcu v spoločnosti, treba vychádzať aj z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom či inom prostredí, keď žalobca nepreukázal zníženie svojej cti a dôstojnosti v jeho pracovnom živote v takej značnej miere, aby mu vznikol nárok náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže jediným dôvodom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, bola len zamestnávateľom evidovaná neprítomnosť žalobcu v práci.

3. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej nevyjadril.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) vo výroku I., III. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Vo výroku II., ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol, odvolaním nenapadnutom, ponechal rozhodnutie súdu prvej inštancie nedotknuté.

5. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania žalobca, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal potrebné dokazovanie a následne dospel k správny skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP), keď odvolateľ neuviedol vo svojom odvolaní také skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Z odôvodnenia rozhodnutia pritom vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia podľa ust. § 222 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, na ktorých súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil.

6. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalovanej krajský súd dopĺňa, že predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe sú v zákone č. 514/2003 Z. z. vymedzené tak pozitívne (§ 8 ods. 5), ako aj negatívne (§ 8 ods. 6). Nevyhnutným predpokladom na vznik nároku na náhradu škody je teda naplnenie niektorej z hypotéz predpokladaných v ust. § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z., t. j. že voči osobe, ktorá bola vzatá do väzby, bolo trestné stíhanie zastavené, bola spod obžaloby oslobodená alebo vec ako v tomto prípade bola postúpená inému orgánu. Ide však len o prvý predpoklad vzniku tohto nároku, pretože kumulatívnou podmienkou

je súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody podľa ust. § 8 ods. 6, konkrétne zavinenie väzby, nevznikne. Preto pri rozhodovaní treba vychádzať z konkrétnych okolností každého prípadu zistených z vykonaného dokazovania, vychádzajúc z ktorého je možné urobiť záver o zavinení, resp. nezavinení väzby osobou žiadajúcou náhradu škody. V rozhodnej dobe vzhľadom na vtedajšie správanie žalobcu teda musela skutočne existovať dôvodná obava, že by mohol pokračovať v trestnej činnosti, ktorej sa mal dopúšťať.

Z obsahu uznesenia o vzatí do väzby vyplýva, že súd pri svojom rozhodovaní o vzatí žalobcu do väzby z dôvodov podľa ust. § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku mal za to, že z jeho konania a ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, vychádzajúc z výpovede poškodenej manželky a z potvrdenia z lekárskeho vyšetrenia. Z uznesenia ďalej vyplýva, že žalobca poprel konania, ktoré sa mu kládli za vinu, t. j. že spáchal prečin ublíženia na zdraví a zločin týrania blízkej a zverenej osoby a z jeho výpovede boli preukázané len manželské konflikty a nehody. Potvrdenie z lekárskeho vyšetrenia pritom obsahuje len popis zranení, avšak nie mechanizmus ich vzniku, t. j. že by boli spôsobené úderom do čela hlavy nad koreňom nosa, tak ako to popisovala poškodená manželka. Žalobca pritom predtým nebol trestne stíhaný, ani priestupkovo riešený. Žalovaná, na strane ktorej je dôkazné bremeno, pritom ani len netvrdila, nielo preukazovala ďalšie relevantné skutočnosti, z ktorých by vyplývala obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti. Prítom za takéto skutočnosti nemožno považovať vznesenie obvinenia a uzavretie zmieru za trestný čin nebezpečného vyhrážania, za ktorý mu bolo vznesené obvinenie až po jeho prepustení z väzby na základe iných skutkových okolností, za ktoré mu boli vznesené pôvodné obvinenia, z ktorého dôvodu bol aj tento skutok inak právne kvalifikovaný a o podozrení, zo spáchania ktorého zo strany obvineného preto nemohol mať súd pri rozhodovaní o väzbe ani vedomosť. Preto na základe vykonaného dokazovania nemožno vyvodiť záver, že skutočne existovala obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, a teda ani, že si väzbu zavinil sám.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že uznesením okresnej prokuratúry bola vec trestného stíhania žalobcu za uvedené pôvodné dva trestné činy postúpená okresnému úradu, odbor všeobecnej vnútornej správy, pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom. Z uvedeného uznesenia opäť vyplýva, že žalobca od začiatku popieral, že by mal svoju ženu týrať a že by ju mal udrieť do oblasti hlavy a spôsobiť jej tak zranenia, pričom zo znaleckého posudku vyplynulo, že neboli u nej zistené znaky, ktoré by potvrdzovali, že je týraná osoba, ako aj že po posúdení charakteru jej zistených poranení sa najpravdepodobnejším javí ich vznik následkom nárazu šije a hlavy nekontrolovaným pádom vzad, bez preukázaného úderu päťou do čelovej oblasti hlavy, resp. jednostrannou záťažou, nesprávnym držaním tela, prípadne nachladnutím, pričom ani odborným lekárskeým vyšetrením nebolo zistené žiadne poranenie čelovej oblasti hlavy, z ktorého by bolo možné usudzovať, že do tejto oblasti smeroval úder rukou silnejšej intenzity, t. j. nepodarilo sa preukázať príčinnú súvislosť medzi konaním žalobcu a vznikom zranenia u poškodenej. Taktiež dcéra žalobcu a poškodenej, ktorá bola pri skutku prítomná, nepotvrdila, že by ju udrel, ale že táto spadla zo stoličky, keď chcela vliezť do domu oknom.

7. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania správne posúdil, že žalobca si väzbu nezavinil sám, a preto z dôvodu, že vec bola postúpená inému orgánu, má nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe, spočívajúcej jednak v náhrade škody predstavujúcej ušlú mzdu za dobu výkonu väzby, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, keďže vzhľadom na uvedené už samotné nezákonné vzatie žalobcu do väzby bolo takým zásahom do jeho života, ktorý odôvodňuje priznanie nemajetkovej ujmy, a to aj z dôvodu, že pred obmedzením osobnej slobody viedol bezúhonný život, keďže nikdy, ako vyplýva z obsahu spisu, nebol trestne stíhaný, odsúdený, ani priestupkovo riešený a riadne si plnil pracovné povinnosti, čo po vzatí do väzby a vytrhnutí z pracovného pomeru činiť prestal a u zamestnávateľa bol evidovaný ako neprítomný z dôvodu väzby, čím došlo k zásahu v jeho profesijnej oblasti, a preto mu nárok na nemajetkovú ujmu patrí, keďže štát nesie objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktoré nezákonne zasahujú do základných práv jednotlivca, a to aj z dôvodov a vo výške správne skonštatovanej súdom prvej inštancie (oproti požadovanej 15 000,- eur) prihliadajúc správne aj na okolnosti, za ktorých ku nej došlo, rešpektujúc limity ust. § 17 ods. 4 z. č. 514/2003 Z. z. v spojení s § 5 a § 6 z. č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, t. j. vo výške 1 000,- eur, čo predstavuje 20,- eur na deň (1 000,- eur : počet dní väzby).

Vzhľadom na uvedené neobstojí ani tvrdenie žalovanej, že jej priznanie odporuje dobrým mravom, keďže bola priznaná po splnení zákonných podmienok a nárok žalobcu nevznikol z nepráv, lebo výsledky

vyšetovania preukázali, že nešlo o trestné činy, z ktorého dôvodu bola vec postúpená okresnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy na prejednanie priestupku.

Ďalej krajský súd uvádza, že ak procesné práva strany spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia boli porušené len pre časť konania pred súdom prvej inštancie a následne mohla uplatniť svoj vplyv na výsledok konania v rámci odvolacieho konania, s ktorým tvoria jeden celok, tak ako v tomto spore, nedošlo k ich porušeniu v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Vychádzajúc z uvedených skutočností, vysporiadajúc sa s podstatnými námietkami žalovanej, či už v prvoinštančnom, resp. odvolacom konaní, krajský súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vrátane nadväzujúceho výroku o nároku na náhradu trov konania ako vecne správne potvrdil.

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi vzhľadom na jeho plný úspech priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

10. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).